

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

Teollisuusliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksesta uudeksi alueidenkäyttölaki.

Suomalaisen teollisuuden uudistumisen kannalta teollisuuden sähköistyminen on keskeisessä asemassa. Teollisuuden sähköistymisen lisäksi myös liikenteen ja lämmityksen sähköistyminen tulee lisäämään sähkön kysyntää merkittävästi. Näiden lisäksi myös vetytalous tulee edellyttämään sähköntuotannon lisäämistä.

Suomen kansantalouden, kilpailukyvyn ja teollisuuden kannalta on kriittistä, että sähköistymisen edellytyksiä ei ainakaan heikennetä. Suomen teollisuuden työntekijöiden näkökulmasta alueidenkäyttölain uudistuksen tulee edistää, ei heikentää, kestävä teollisen tuotannon edellytyksiä ja puhtaan energian investointeja. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena tulisi olla teollisuuden kilpailukyvyn tukeminen ja uusien työpaikkojen syntyminen alueellisesti.

Säätelyn kehittämisessä tulee varmistaa, että puhtaan energian lisärakentamista ei hidasteta, vaan toimintaympäristöä tulee kehittää sellaiseen suuntaan, jossa sekä teollisuuden uudistumiskykyä että päästöjä vähentäviä investointeja helpotetaan.

Teollisuusliiton arvion mukaan ehdotuksen mukaisesti toteutuessaan uusi alueidenkäyttölaki heikentäisi merkittävästi tuuli- ja aurinkovoimainvestointien edellytyksiä.

Teollisuusliitto katsoo, että ehdotuksessa uudeksi alueidenkäyttölainsiksi esitetty kiinteä etäisyysvaatimus tuulivoimalle vaarantaa merkittävästi puhtaan sähköntuotannon kasvun edellytyksiä, vaarantaen samalla sähköntuotannon kasvusta riippuvaiset uudet teolliset investoinnit.

Teollisuusliitto katsoo, että kiinteäksi etäisyysvaatimukseksi riittäisi FCG:n arvion mukainen 800 – 1000 metrin etäisyys. Tällöin etäisyysvaatimus olisi tasolla joka ei vaarantaisi uusia investointeja.

Kuten hallituksen esityksen nykytilan kuvauksessa todetaan viitaten FCG:n selvitykseen, edellä mainittua pidemmällä etäisyysvaatimuksilla Etelä-, Itä-, ja Keski-Suomessa potentiaaliset paikat tuulivoimainvestoinneille loppuvat jo lähivuosina. Mikäli tuulivoiman rakentaminen keskittyisi jatkossa enemmän pohjoiseen Suomeen, seuraisi tästä sähkönsiirron lisäkapasiteetin tarvetta. Tämä olisi vastoin kantaverkon kehittämistavoitteita.

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

-

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

-

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Teollisuusliitto katsoo, että esitetyllä tuulivoimaa koskevilla erityissäännöksillä vaikeutettaisiin merkittävästi uusien investointien toteutumista. Lisäksi ehdotuksella voisi olla toteutuessaan negatiivisia ympäristövaikutuksia, pidempien sähkönsiirtolinjojen ja uusien tiestöjen myötä.

Teollisuusliitto esittää, että ehdotettua etäisyysäännöstä ei tule lisätä osaksi alueidenkäyttölakia. Jos kiinteä etäisyysäännös toteutetaan, tulisi sen olla merkittävästi esitettyä matalampi. FCG:n arvion mukainen 800 – 1000 metriä etäisyys olisi tasolla, joka ei tuulivoimayritysten mukaan vaarantaisi investointien toteutumista.

Lähtökohtaisesti Teollisuusliitto katsoo, että tuulivoiman sijoittumista koskeva sääntely on jo Suomessa yksi Euroopan tiukimmista, ja että sääntely on sekä teollisuuden että ympäristön kannalta riittävällä tasolla nykyisellään.

Elinkeinoelämän keskusliiton arvion mukaan etäisyysvaatimus voisi toteutuessaan vaarantaa tuulivoimahankkeiden peruuntumista yli 30 GW:n edestä. Tämä tarkoittaisi Energiateollisuuden laskelmien mukaan noin 40 miljardin euron menetystä investoinneissa.

Tuulivoimalla on kriittinen rooli puhtaan sähköntuotannon lisäämisessä Suomessa. Mikäli investoinnit peruuntuvat, on tällä pahimmillaan hyvin vakavia seurauksia teollisuuden sähköistymiselle ja uusien investointien toteutumiselle ja koko teollisuuden uudistumiselle. Tällöin negatiiviset vaikutukset uusien työpaikkojen syntymiselle ja kansantaloudelle olisivat ilmeiset.

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

-

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

-

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislainsiksi)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

-

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Malste Antti
Teollisuusliitto ry.